

Lietuvių kalbos užduotys

Auksė Petruševičienė

GALIU MOKYTI GERIAU!

Užduočių

5

klasei
atsakymai

1. Kodėl šiuose žodžiuose rašomi ilgieji arba trumpieji balsiai? Rodykle nurodyk taisyklę.

Lyja	Mišriuosiuose dvigarsiuose ilgieji balsiai <i>i</i> ir <i>u</i> visada rašomi trumpi.
Liūdna	Vyr. g. dgs. vardininko galūnė.
Tankūs	Visų giminiškų žodžių šaknyse tariamas ir rašomas ilgasis balsis <i>ū</i> .
Įpils	Įsidėmėtina šaknies balsių rašyba ir tarimas pagrindinėse veiksmažodžio formose.
Žvyrduobė	Sudurtiniame žodyje išlieka pirmojo dėmens ilgasis šaknies balsis.
Dūmtraukis	Jeigu dviskiemenių veiksmažodžių bendraties ilgosios balsės <i>y</i> , <i>(i)ū</i> eina prieš priesagą <i>-ti</i> , būsimąjo laiko III asmenyje rašoma <i>i</i> , <i>(i)u</i> .
Lijo	Jeigu dviskiemenių veiksmažodžių bendratyje tarp balsių <i>y</i> , <i>ū</i> ir priesagos <i>-ti</i> yra priebalsių, šių veiksmažodžių būsimąjo laiko III asmenyje rašoma <i>y</i> , <i>ū</i> .
Gis	
Lūš	
Kumpis	

2. Įrašyk praleistas raides *i* arba *y*, *u* arba *ū*.

1. Skrido kaip sakalas, tūpė kaip vabalas. 2. Akyse giria, už akių spiria. 3. Bado nagai aštrūs. 4. Begulėdamas vietoje ir medis supūva, ir žmogus pražūva. 5. Būk giriamas, bet pats nesigirk. 6. Batas – purvo brolis. 7. Geriausi dantys tie, kurie moka liežuvį prikąsti. 8. Greitas dažnai suklumpa, dar dažniau paslysta.

3. Pabrauk rašybos klaidas. Žodžius, kuriuose radai klaidų, parašyk taisyklingai.

Septimyliai žingsniai; kiauras dūmtraukis; devynmetis brolis; gili žvyrduobė; Viduržemio jūra; aukštyn nenukrisi; atsakymas į klausimą; visi trys sūnus; rūgštūs obuoliai; siūs naują suknelę; nesiseka rašimas; knygų skaitymas; smėlėtas paupys; parašė skundą; grįžo pražūvėlis; purūs debesys; drevė medyje.

Septynmyliai, devynmetis, atsakymas, sūnūs, rūgštūs, siūs, rašymas, skundą, pražūvėlis, medyje.

4. Paaiškink paryškintų raidžių rašybą.

Skanūs pietūs – vyr. g. dgs. vard.

Gyveno miestelyje – vyr. g. vns. viet.

Geras sumanymas – daiktavardžio priesaga **-ymas**.

Žalias pušynėlis – daiktavardžio priesaga **-yn-**.

Naminiai gyvūnėliai – daiktavardžio priesaga **-ūn-**.

Susirangė kojūgaly – jungiamasis balsis **ū**.

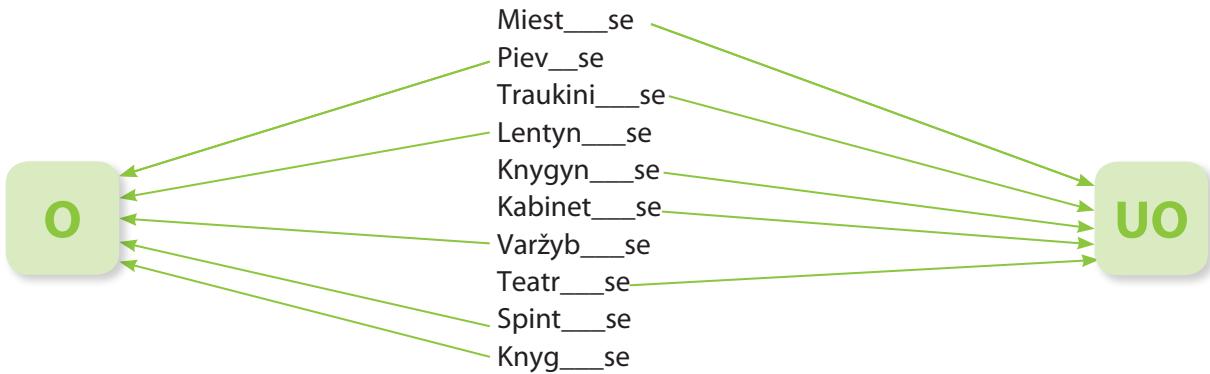
Liudija teisme – veiksmažodžio priesaga **-ij-**.

Tikras stebuklas – daiktavardžio priesaga **-uklas**.

Ryti, ryja, rijo – balsių kaita pagrindinėse veiksmažodžių formose.

Svajonės gali išsipildyti – bendraties priesaga **-yti**.

1. Kuriame žodyje reikia įrašyti o, kuriame – uo? Nurodyk rodykle.

2. Įrašyk é arba ie, o arba uo.

Seniai seniai, prieš daug šimtų metų, kai mūsų senoliai godas goduoja, raudonų plytų dvare, vėliau pavadintame Raudondvare, gyveno kunigaikštienė Vilija ir kunigaikštis Aleksas. Juodu turėjo du sūnus: Romą ir jaunėlį Petrą. Broliai nuo mažens labai nesutarė, todėl užaugę apsigyveno skirtinguose tėvų kunigaikštystės pakraščiuose: Romas – Romainiuose, Petras – Petrašiūnuose.

Kartą Petras sutiko nuostabią mergelę, saldžiabalsę Dainą, kilusią iš dainingiausių kunigaikštystės žmonių krašto – Dainavos. Ji pakerėjo jaunėlį savo grožiu ir balsu. Ir sutarė jaunieji švęsti vestuves. Būtų buvusi nuostabi šventė, tačiau tą iškilmingą dieną į rūmus atjojo niūrus nepažįstamas riteris. Kas jis, nežinojo niekas. Jo veidą slėpė kaukė, matėsi tik klatingos akys. Staiga atvykėlis čiupo gražią nuotaką, prievarta pasisodino ant juodo žirgo ir grėsmingai nusikvatojęs dingo iš akių.

3. Išbrauk netaisyklingai parašytus žodžius.

Kielė, kėlė, kėlie:

Obuolys, uobuolienė, obelis.

Riekė, rėkė, rėkie:

Namuose, induose, krūmose:

Žolėse, laukymiese, tankmėse.

Penkėse, dviese, keturiose.

Langotuose, brūkšniuotuose, taškuotuose.

Liepė, lėkė, lėkie:

Paklojau, nukluojau, apklojau.

Liežuvis, lėžuvautojas, lyžtelėjo.

4. Įrašyk é arba ie, o arba uo.

Lieti vandenį ————— lėtas vėžlys.

Siejantis ryšys ————— sėjos darbai.

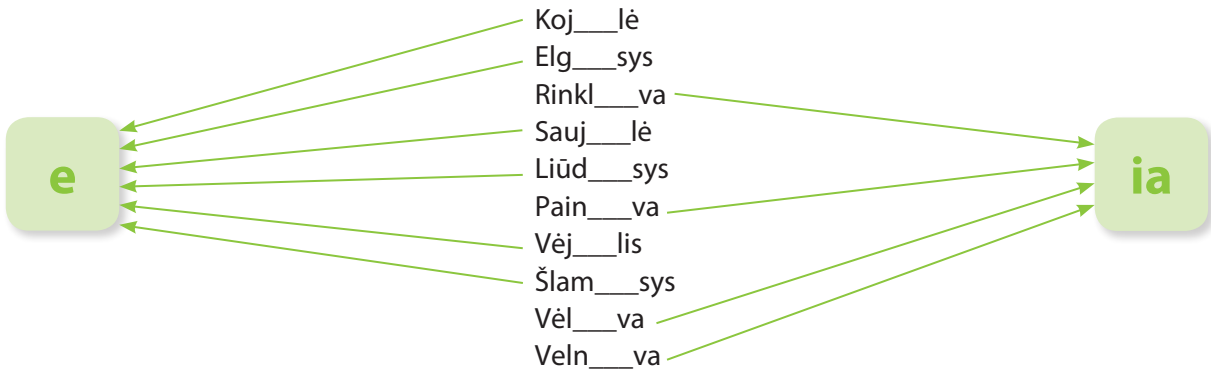
Ieškoti lobio ————— purvo luoba.

Mokėti duoklę ————— dosnus karalius.

Vėlyvas vakaras ————— vieningas Kaunas.

3. e ir ia rašyba lietuviškų žodžių kamiene

1. Kurio daiktavardžio priesagoje reikia įrašyti e, o kurio – ia? Nurodyk rodykle.

2. Įrašyk būdvardžių priesagose e arba ia. Surašyk būdvardžius į lentelę.

Gard**e**snis kąsnis, išminting**e**snis draugas, aukšč**ia**usias kalnas, proting**ia**usia mokytoja, nuolank**e**snei seseriai, vyresn**ia**ja vadove, ryžting**ia**usi kariai, greič**ia**usius sportininkus, saldž**ia**usiomis sultimis, vikresn**e**j voverę.

e	ia
gardesnis	aukščiausias
išmintingesnis	protingiausia
nuolankesnei	ryžtingiausi
vyresniaja	greičiausius
vikresnę	saldžiausiomis

3. Ištaisyk klaidas (nubrauk ir viršuj parašyk e arba ia).

1. Išsigandęs berniukas pradėjo verkš**ia**nti.
2. Kalno papėdėje vingev**ia**o siauras keliukas.
3. Rudens lyg**ie**dienis buvo saulėtas ir šiltas.
4. Genys nesiliovė įkyriai tusk**ia**nti.
5. Mama labai didž**ie**vosi sūnumis.
6. Šalia parduotuvės statomas daug**ie**aukštis namas.
7. Mano prosenelei devyn**ie**sdešimt metų.
8. Laukuose pražydo rug**ie**gėlės.
9. Vakarop grįžo pavargę žyg**ie**iviai.
10. Perskaičiau š**ie**šiasdešimt knygos puslapių.

4. Išbrauk netaisyklingai parašytus žodžius.

Prieveiksmai (kaip? kada?)	Skaitvardžiai (kiek?)
apytiksliai – apytiks ie i	penkeri – penkiari
galiausei – galiausia i	dvejatas – dvejetas
švelniai – šveln ie i	trejetas – trejetas
nesenei – nesenia i	septyneri – septyniari
vėliai – vėl ie i	dveji – dviaji

1. Parink žodžio rašybai tinkamą taisyklę ir ją nurodyk rodykle.

Javai	→	<i>J</i> tariame, bet nerašome žodžių šaknies pradžioje prieš dvibalsį <i>ie</i> .
Pjauti		Pirmoje eilutėje pateikiamos taisyklės išimtis.
Iešmas	→	<i>J</i> rašome žodžių šaknies pradžioje po priebalsių <i>b, p</i> .
Ieva		<i>J</i> ir tariame, ir rašome žodžių šaknies pradžioje prieš balsį.
Jie	→	Sutrumpėjusiose vienaskaitos vietininko formose <i>j</i> tariame kaip <i>i</i> , bet rašome <i>j</i> .
Viršuj		<i>J</i> ir tariame, ir rašome žodžių viduryje tarp balsių ir dvibalsių.
Jėga	→	
Klojau		
Bjaurybė	→	
Apačioj		

2. Pabrauk netaisyklingai parašytus žodžius. Parašyk juos be klaidų.

1. Rugpiūtis – paskutinis vasaros mėnuo. 2. Savaitgalį oras visai subiuro. 3. Kiekviena niekšybė verta pasibiaurėjimo. 4. Sulūžo seno vežimo jiena. 5. Gardžiausia mėsa – kepta ant jiešmo. 6. Ant palangės auga močiutės aliošius. 7. Kas jieško, tas randa. 8. Jeigu kelią perbėgo juoda katė – nusispjauk per petį. 9. Pavasarį pražysta jievos ir jiazminai.

Rugpjūtis, subjuro, pasibjaurėjimo, iena, iešmo, alijošius, ieško, nusispjauk, ievos, jazminai.

3. Kur reikia, įrašyk *j*.

1. Šiandien išgirdau džiugią naujieną. 2. Seniau žmonės rugius rankomis pjaudavo. 3. Jieznas – labai gražus miestelis. 4. Vakaraš ji mėgo pasivaikščioti po Laisvės alėją. 5. Aukso medalį laimėjo ieties metikas. 6. Mokslininkų gyvenimas – ieškojimai ir atradimai. 7. Pavasarį Jiesios upelis visada patvinsta. 8. Danguje sužibo milijonai žvaigždžių. 9. Aš labai mėgstu sojų padažą. 10. Parke svaigiai kvėpėjo ievos.

4. Pabrauk žodžių eilutes, kuriose nėra rašybos klaidų. Rask žodžius, kuriuose yra rašybos klaidų, ir parašyk juos taisyklingai.

Jausti, jūra, jaigu — **jeigu**

Jonas, Juozas, Jieznas

Iesia, ieva, iena — **Jiesia**

Rajonas, kajutė, spjaukyklė

Moja, joja, spiūvis — **spjūvis**

Jėga, jiešmas, alėja — **iešmas**

Jazminai, pjautuvas, bjaurus

Ieškoti, ietininkas, jiems

Vidui, jodas, jauja — **viduj**

Milijardas, Janina, nesijuok

1. Išrink ir surašyk iš eilės skardžiuosius priebalsius (tų pačių nekartok).

Tingynys ir nosį bekrapštydamas pirštą nusilaužia. Bet prie valgio jis visad pirmas!

n, g, b, r, d, m, l, ž, v, j

2. Išrink ir surašyk iš eilės dusliuosius priebalsius (tų pačių nekartok).

Kiekviena pušis savo šilui ošia. Paukščių choras tarsi iš fantastinių natų gieda, čirena, cirpia.

k, p, š, s, č, ch, t, f, c

3. Išrink ir surašyk žodžius, kuriuose yra tik skardieji priebalsiai (vienskiemenių žodžių nerašyk).

Sakoma: „Rūkymas – tai lėta mirtis.“ Man gaila rūkalių. Tačiau jie kenkia ne tik sau, jų įprotis žaloja ir aplinkinius. Dūmai teršia orą, kuriuo kvėpuoja visa, kas gyva Žemėje. Gatvėse primėtyta nuorūkų. Tai prastina miesto, kurį kasdien lanko turistai, įvaizdį. O ką ir bekalbėti apie gaisrus, kylančius dėl neatsargaus rūkalių elgesio!

Deja, senam rūkaliui jau sunku pasikeisti, todėl rūkymo žalą svarbu suvokti kuo anksčiau, nuo mažų dienų. Tu jau pakankamai protingas, kad galėtum tinkamai pasirinkti. Nerūkyk!

gaila, žaloja, dūmai, orą, gyva, Žemėje, įvaizdį, žalą, mažų, dienų

4. Išrink ir surašyk žodžius, kuriuose yra tik duslieji priebalsiai (tų pačių žodžių nekartok).

Vieną šaltą rudens naktį maža balta katytė miegojo lauke, po daugiabučio laiptais, ir sapnavo nuostabų sapną. Ji sapnavo, kad guli šiltame bute ant kilimėlio ir klausosi, kaip spragsi židinyje ugnis. O keletas kiemsargių šunų kaip tarnai nešioja jai pasakiškus patiekalus, kokių tik ji įsigeidžia. Už lango – gilus viduržiemis, šiaurys sniegą pusto taip, kad negalima beveik nieko žžiūrėti. Tačiau katytei smagu stebėti pūgos siausmą ir klausytis katinų dueto. Ji tingiai nueina prie dailaus dubenėlio, palaka paties skaniausio pasaulyje pieno, grįžusi prie ugniakuro nusiprausia ir vėl susirango...

katytė, po, kaip, pasakiškus, kokių, tik, pusto, taip, tačiau, paties

1. Įrašyk praleistas raides.

– Cha, cha, cha! – tris**syk** danguje nuaidėjo griausmingas juokas. Mat vieną debesį kaž**kas** taip prajuokino, kad šiam iš akių net ašaros pasipylė ir po minutės kitos ėmė tiesiog upeliais žliaug**ti**. Netrukus gatvėse telkšojo didžiuliai debesies ašarų klanai, o daugybė laimingų vaikų, iš**skleidę** margaspalvius skėčius, džiaug**smingai** teškenosi tose netikėtai at**siradusiose** balose.

Pro atvirus langus į namus plūdo pavasario gaiva, ant palangių budo leis**gyvės** gėlės, nedr**įsdamos** pažvel**gti** jžūliam triukšmadariui į akis. Žiemos miegas iš**siurbė** visas jų jėgas ir grožį, o čia dar tas begėdis gą**sdina**...

Ant niekada neu**žž**eliančio tako pasirodė darb**štuolių** skruzd**žių** būrelis – jos iš**sigandusios** dairėsi į dangų: ar patrako debesis? Ar neužlies namų? Ar sugrįš skais**čioji** saulė ir švies kaip anks**čiau**? O debesis vis kvatojo, šau**kdamas**, kvies**damas** pavasarį...

2. Teksto žodžius, kuriuose įrašei raides, suskirstyk pagal priebalsių supanašėjimo atvejus.

Supanašėję priebalsiai			Susilieję priebalsiai
suduslėję	suskardėję	s prieš č, z prieš dž	
kažko	leisgyvės	skruzdžių	trissyk
žliaugti	nedrįsdamos	skaisčioji	išskleidę
džiaugsmingai	gąsdina	anksčiau	atsiradusiose
pažvelgti	šaukdamas		išsiurbė
darbštuolių	kviesdamas		neužželiančio
			išsigandusios

Pastaba. Užtenka rasti dešimt pavyzdžių, bet būtina visoms taisyklėms.

3. Kuriuose žodžiuose priebalsiai suskardėja, o kuriuose suduslėja? Nurodyk rodykle.

4. Rask ir pabrauk klaidas. Žodžius, kuriuose radai klaidų, parašyk taisyklingai. Skliaustuose paaiškink žodžio rašybą.

1. Kuo ank**š**čiau atsikelsi, tuo daugiau per dieną nuveiksi. 2. Kartais aplin**k**eliu važiuoti būna toliau, bet greičiau. 3. Aš bū**k**štavau, kad tavęs daugiau jau niekada nepamatysiu. 4. Jeigu mokėčiau, išdro**š**čiau tau medinę dėdelę. 5. Kir**z**damas medį tėtis susižeidė ranką. 6. Mokytoja paaiškino, kaip išspręsti ly**k**tį. 7. Vaikai žai**z**dami slė**b**davosi palėpėje. 8. Rašinį iš juodraščio per**a**rašyk į švar**a**štį.

Anksčiau (anksti), **aplinkkeliu** (aplink+kelias), **būgštavau** (pabūgo), **išdroščiau** (išdrožė), **kirdamas** (kirsti), **lygtį** (lygu), **žaisdami** (žaišti), **slėpdavosi** (slėpėsi), **perrašyk** (priešdėlis per- + rašyk), **švarraštį** (švar(us) + raštas).

7. Šaknies balsių kaita giminiškuose žodžiuose

8

1. Prisimink, kaip kinta šaknies balsiai pagrindinėse veiksmažodžių formose, ir įrašyk trūkstamas raides.

Bendratis	Esamasis laikas	Būtas kartinis laikas
durti	duria	dūrė
dusti	dūsta	duso
ginti	gina	gynė
įgristi	įgrysta	įgriso
kilti	kyla	kilo
pilti	pila	pylė
pūsti	pučia	pūtė
pūti	pūva	puvo
skinti	skina	skynė
tūpti	tupia	tūpė

2. Parašyk būsimąjo laiko veiksmažodžius.

Džiūti – **džius**

Gyti – **gis**

Pūti – **pus**

Ryti – **ris**

Griūti – **grius**

Būti – **bus**

Lyti – **lis**

Siūti – **siūs**

Vyti – **vys**

Žūti – **žus**

3. Parašyk veiksmažodžių bendratį.

Brendo – **bręsti**

Galando – **galąsti**

Grindė – **grįsti**

Išsigando – **išsigąsti**

Kando – **kąsti**

Kentė – **kęsti**

Lindo – **lįsti**

Rentė – **ręsti**

Siuntė – **siųsti**

Skendo – **skęsti**

4. Įrašyk praleistas raides.

1. Gražą reikia tikrinti nenuėjus nuo kasos. 2. Jaunuolis drašiai žengė į gūdų mišką. 3. Tėvelis po darbo grįžta labai pavargęs. 4. Sūnus neišdrįso prisipažinti pamelavęs. 5. Prieš dingdamas už posūkio, vyras atsigręžė ir pamato ranka. 6. Tinginys ilgai lovoje vartėsi ir rąžėsi, kol pagaliau ryžosi išlipti. 7. Vyras iš visų jėgų įsirežė ir pastūmė akmenį. 8. Vaikai mėgsta minti mįsles. 9. Ilgai maščiau, ką rašyti laiške. 10. Labai laikiu serialo tęsinio.

8. Priešdėlių ir šaknies priebalsių suskardėjimas, suduslėjimas ir susilieėjimas

1. Kuriuose žodžiuose priešdėlių priebalsiai, susidūrę su šaknies priebalsiais, suskardėja, kuriuose suduslėja, kuriuose susilieja? Surašyk žodžius į lentelę.

Atsavoris, antgalis, atgarsis, apgamas, priešdėlis, užtvara, išbučiuoti, atsigauti, iššaukti, užsnigo.

Suskardėja	Soduslėja	Susilieja
antgalis	užtvara	atsavoris
atgarsis		atsigauti
apgamas		iššaukti
priešdėlis		užsnigo
išbučiuoti		

2. Pabrauk žodžius, kurių priešdėlių priebalsiai suduslėja.

Antskrydis, atsakas, užkalti, apdžiūti, priebutis, užpelkėjo, išdavikas, išsinešti, užtvėrė, antspaudas, atskyris, užkėlė, užpakalinis, užkarti, apžiūra, išsuko, užteko, užkampis, išbalo, atgaiva, užtempė, apgaulė, užtraukti.

3. Įrašyk praleistas raides.

1. Dauguma mokslininkų netiki antgamtinėmis jėgomis. 2. Važiuodamas atbulas jis atsimušė į tvorą. 3. Senelės pečius apgambiau šilta skara. 4. Labai negražu priešgyniauti vyresniam žmogui. 5. Jeigu per pamoką būsi išsiblaškęs, nesuprasi mokytojo aiškinimo. 6. Bilietus į gerą koncertą reikia užsakyti iš anksto. 7. Milinės antsiuvai žibėjo auksu. 8. Pilies apgultis truko visą mėnesį. 9. Katė užšoko ant kelių, susirangė ir ėmė murkti.

4. Kiekvienoje eilutėje yra netaisyklingai parašytas žodis. Jį rask ir pabrauk. Parašyk tą žodį be klaidų.

Antžmogis, adbalsis, apdaras – **atbalsis**

Atšylis, apgyvendinti, andblauzdis – **antblauzdis**

Abgavikas, atgabenti, atsainus – **apgavikas**

Anctolis, atsparus, priešgaisrinis – **antstolis**

Iššauti, priežbaudžiavinis, užsidėjo – **priežbaudžiavinis**

Izdaužė, užsikosėjo, prieššventinis – **išdaužė**

Išbėgo, užiebebė, išbadyti – **užžiebebė**

Užšoko, išbadėjęs, išblanko – **užšoko**

Užsičiaupė, atckrido, išblaivino – **atskrido**

Atgaila, usidengė, išsigimė – **užsidengė**

9. Priebalsių supanašėjimas ir susiliejimas dūriniuose (sudurtiniuose žodžiuose)

1. Iš duotų žodžių padaryk sudurtinius žodžius (be jungiamųjų balsių).

Aplink + kelias – **aplinkkelis**

Rugiai + sėti – **rugsėjis**

Sausas + gysla – **sausgyslė**

Šlapias + dribti – **šlapdriba**

Pusė + šimtas – **pussimtis**

Medis + kirsti – **medkirtys**

Pusė + storas – **pusstoris**

Vilkas + dalgis – **vilkdalgis**

Batai + siūti – **batsiuvys**

Juokas + daryti – **juokdarys**

2. Kuriuose iš šių sudurtinių žodžių priebalsiai suskardėja, kuriuose suduslėja, kuriuose susilieja? Surašyk žodžius į lentelę.

Pusseserė, rugpjūtis, žūtbūtinis, šiaurritinis, piktdžiugis, ledkalnis, aštuonnytis, daugtaškis, juokdarys, baltgalvis.

Suskardėja	Soduslėja	Susilieja
žūtbūtinis	rugpjūtis	pusseserė
piktdžiugis	ledkalnis	šiaurritinis
juokdarys	daugtaškis	aštuonnytis
baltgalvis		

3. Rask ir pabrauk klaidas. Žodžius, kuriuose radai klaidų, parašyk taisyklingai.

1. Mano brolis – dau**k**artinis Europos lengvosios atletikos čempionas. 2. Mergaitė prisimerkė ir pi**g**džiugiškai nusišypsojo. 3. Per egzaminą jam pritrūko laiko pe**r**ašyti darbą į šva**r**aštį. 4. Labai nesveika valgyti pu**ž**alę mėsą. 5. Senovėje puodą iš krosnies ištraukdavo puo**t**šakėmis. 6. Laukinėse Afrikos gentyse tebegyvuoja dau**k**patystė. 7. Kad**ž**olė – labai gražus ir įdomus augalėlis. 8. Atskrido varnas juo**t**sparnis ir atnešė liūdną žinią. 9. Kry**ž**kalnis – pusiaukelė tarp Kauno ir Klaipėdos.

Daugkartinis, piktdžiugiškai, perrašyti, švarraštį, pusžalę, puodšakėmis, daugpatystė, katžolė, juodsparnis, Kryžkalnis.

4. Įrašyk šiuose sudurtiniuose žodžiuose praleistas priebalses (jungiamųjų balsių juose nėra). Greta parašyk, iš kokių dviejų žodžių jie sudaryti.

Gyvat**ž**olė (gyvatė + žolė)

Tris**s**yk (trys + sykiai)

Arbū**ž**ievė (arbūzas + žievė)

Žva**k**galis (žvakė + galas)

Did**ž**turtis (didžiulis + turtas)

Pikt**d**agis (piktas + dagys)

Tris**d**ešimt (trys + dešimt)

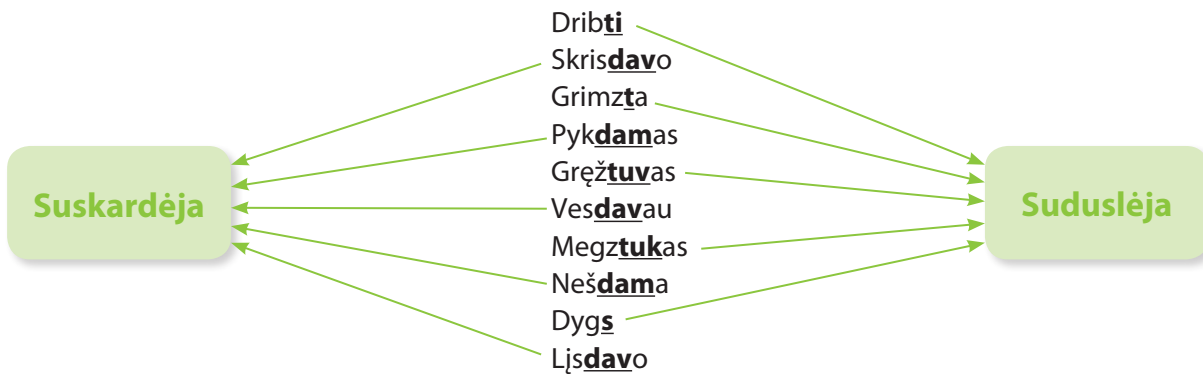
Vanden**n**ešis (vandenį + nešti)

Pus**s**irpė (pusiau + sirpti)

Devynias**d**ešimt (devyni + dešimt)

10. Priesagos, sukeliančios paskutinio šaknies priebalsio suduslėjimą arba suskardėjimą

1. Kurių žodžių šaknies priebalsiai suskardėja, o kurių suduslėja? Nurodyk rodykle. Pažymėk priesagas.

2. Įrašyk praleistas raides.

1. Vakare pradėjo snigti. 2. Išaugtus sūnaus drabužėlius mama atidavė kaimynės vaikeliui. 3. Tėtis atsinešė iš garažo laužtuvą. 4. Vaikams negalima žaisti su degtukais. 5. Močiutė man numegs šaliką. 6. Emigrantai vargsta Ispanijos apelsinų plantacijose. 7. Namie vaikų lūkdamo besišypsanti mama ir garuojantys pietūs. 8. Gražiai prašydamas daugiau laimėsi, negu reikalaudamas, versdamas ir liepdamas. 9. Sveikas ir laimingas vaikas – tikras mamos džiaugsmas.

3. Įrašyk praleistas raides. Žodžius surašyk į lentelę.

Segtuvas, tūpdamas, ošdavo, išskalbtas, pabaigtuvės, išdrožti, varžtukas, užaugsiu, skųsdavo, siųsdama.

Suskardėja	Suduslėja
tūpdamas	segtuvas
ošdavo	išskalbtas
skųsdavo	pabaigtuvės
siųsdama	išdrožti
	varžtukas
	užaugsiu

4. Kiekvienoje eilutėje yra netaisyklingai parašytas žodis. Jį rask ir pabrauk. Šalia parašyk tą žodį be klaidų.

- Kibti, vogtas, droštukas – drožtukas
- Kniubti, mektas, segtukas – megztas
- Žiepti, vargtas, nešdavo – žiebti
- Vežti, uždirbtas, padeks – padegs
- Ūžti, užsnigtas, subdavo – supdavo
- Zysti, įžiebtas, tempdamas – zyžti
- Rūgti, dagtis, verzdavo – versdavo
- Megzti, užsektas, traukdama – užsegtas
- Dirbti, nudrėbtas, baiktis – baigtis
- Aukti, prarūgs, atvežta – augti

1. Įrašyk q arba a.

Sąauga, sakalas, sąmata, samprata, sąmokslas, samanos, sąlyga, santaika, sąnariai, santaupos.

2. Rask ir pabrauk rašybos klaidas. Žodžius, kuriuose radai klaidų, parašyk taisyklingai.

1. Lietuva yra Europos Sąjungos narė. 2. Pasigirdus sprogimams kilo sąmyšis. 3. Sugedo tėčio automobilio sąnkaba. 4. Aš nesuprantu kai kurių mokslinių terminų ir sąvokų. 5. Labai dažnai avarijos įvyksta judriose sąnkryžose. 6. Po buto remonto visas statybines atliekas išvežėme į sąvartyną. 7. Rašytojai Vaivai Rykštaitei būdingas sąvitas rašymo stilius. 8. Neblaivus žmogus visada kalba nesamones. 9. Per lietuvių kalbos pamoką mokėmės apie sąngražos dalelę. 10. Žmonės, kurie išmeta atsibodusius augintinius į gatvę, visai neturi sąžinės.

Sąjungos, sąmyšis, sankaba, sąvokų, sankryžose, sąvartyną, savitą, nesamones, sangražos, sąžinės.

3. Surašyk žodžius į lentelę.

Sąnašos, samanotas, santaka, sambūris, sąryšis, sandalai, sambrūzdis, sandauga, sąlytis, samplūdis.

Priešdėlis są-	Priešdėlis sam-	Priešdėlis san-	Priešdėlio nėra
sąnašos	sambūris	santaka	samanotas
sąryšis	sambrūzdis	sandauga	sandalai
sąlytis	samplūdis		

4. Kiekvienoje eilutėje yra netaisyklingai parašytas žodis. Pabrauk jį ir šalia parašyk be klaidų.

Sąjūdis, sasiuvinis – **sąsiuvinis**

Santykis, sąndėlis – **sandėlis**

Sąmplaika, sambrėška – **samplaika**

Sąskrydis, sąvas – **savas**

Sandarūs, sąndara – **sandara**

Sąžiningas, sąnkirta – **sankirta**

Sarašas, pasisavinti – **sąrašas**

Sanglauda, sąndėris – **sandėris**

Sankasa, samana – **samana**

Samonė, sąsmauka – **sąmonė**

1. Įrašyk i arba į.

Įdomus, iliustracija, įprotis, indai, įnagis, impilas, įnamis, inkilas, įkaitas, idėja.

2. Rask ir pabrauk rašybos klaidas. Žodžius, kuriuose radei klaidų, parašyk taisyklingai.

1. Viskas yra įmanoma, tik reikia labai stengtis. 2. Klausiausi labai idėmiai, bet mažai ką supratau. 3. Senelis mišką išvaikščiojo skersai išilgai, bet grybų nerado. 4. Burinis laivas nuleido įinkarą ramioje įlankoje. 5. Indigo vaikai yra įpatingi – jie turi neįtikėtinų gabumų. 6. Per pirmą pasimatymą kiekvienas stengiasi padaryti kuo geresnį ispūdį. 7. Rudenį medžiai pasipuošia įvairiaspalviais lapais. 8. Močiutės svetainėje stovi labai sena įndauja.

Įmanoma, idėmiai, išilgai, inkarą, įlankoje, ypatingi, neįtikėtinų, ispūdį, įvairiaspalviais, indauja.

3. Surašyk žodžius į lentelę.

Įkandin, iliuzija, imti, impilas, indėlis, įstrižai, idealas, intakas, implyšas, įvadas.

Priešdėlis <i>į-</i>	Priešdėlis <i>im-</i>	Priešdėlis <i>in-</i>	Priešdėlio nėra
įkandin	impilas	indėlis	iliuzija
įstrižai	implyšas	intakas	imti
įvadas			idealas

4. Tik vienas iš trijų kiekvienos eilutės žodžių parašytas taisyklingai. Tuos žodžius rask ir pabrauk.

Įtaigus, itaigus, ytaigus

Neikainojama, neįkainojama, neykainojama

Įda, ida, yda

Intarpas, įntarpas, yntarpas

Įkaitai, įkaitai, ykaitai

Ypač, įpač, ipač

Įndėklas, įdėklas, yndėklas

Įkarštis, ikarštis, ykarštis

Įkvėpimas, įnkvėpimas, įkvėpimas

Įla, yla, ila

1. Pabrauk netaisyklingai parašytus žodžius. Parašyk juos be klaidų.

1. Paprašiau tėčio išgalasti peilį. 2. Karštą vasarą upelis visai nuseko. 3. Kauno senamiesčio gatvės grystos akmenimis. 4. Dažniausiai skesta nemokantys plaukti arba neblaivūs žmonės. 5. Jeigu vaikas labai išsigasta, gali pradėti mikčioti. 6. Vėlavom į oro uostą, nes pakeliui sugedo automobilis. 7. Negaliu pakesti neteisybės ir melo. 8. Senatvėje vargšas šunelis apako. 9. Per Kalėdas įprasta siūsti sveikinimų atvirukus. 10. Lapė spėjo įlysti į olą ir pasislėpti nuo medžiotojų.

Išgalasti, nuseko, grįstos, skęsta, išsigasta, sugedo, pakęsti, apako, siūsti, įlysti.

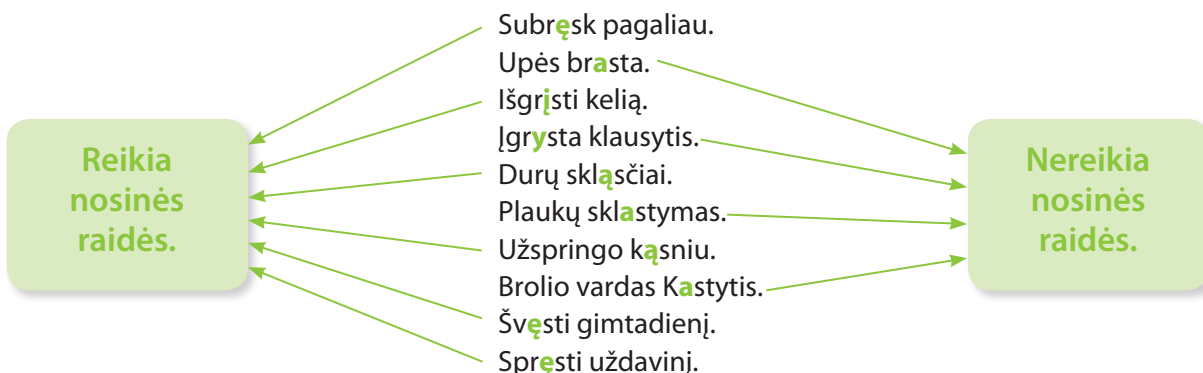
2. Įrašyk praleistas raides i, j, y arba u, ū, ū.

1. Kiekvienas vaikas turi žinoti, kad negalima internete bendrauti su nepažįstamais žmonėmis. 2. Jeigu klasėje kas nors iš tavęs tyčiojasi, nebijok pasiskųsti mokytojui ir tėvams. 3. Močiutė paprašė priskusti bulvių didžkukuliams. 4. Įmitusiam katinui buvo sunku pralįsti pro siaurą tvoros plyšį. 5. Badaudama mergina taip sulýso, kad atrodė kaip ligonė. 6. Mama prižadėjo dukrai pasiūti naują suknelę. 7. Man labai patinka gauti šventinių sveikinimų ir siųsti juos draugams. 8. Svetimam žmogui įžengus į kiemą, Kudlius ima siusti, loti ir plėstis nuo grandinės. 9. Kūdikiui kas kelias valandas turi žįsti mamos pienelį. 10. Gražiausiai Palemonas atrodo pavasarį, kai pražýsta alyvos.

3. Išbrauk netaisyklingai parašytą žodį.

Blęsti – bęsti (plakti, maišyti)
 Įspįsti – įspysti (saulės spinduliai įspindo pro langą)
 Sklęsti – sklęsti (rakinti)
 Gestis – gęsti (genda, gedo)
 Spęsti – spēsti (statyti spąstus)
 Brąsta – brasta (upės vieta, kurią galima perbristi)
 Bręsta – bresta (noksta, auga)
 Kasti – kąsti (kastuvu žemę)
 Kąsti – kąsti (sumuštinį)
 Ręsti – rėntė (namą iš rąstų)

4. Įrašyk praleistas raides. Rodykle nurodyk tinkamą teiginį.

1. Pabrauk netaisyklingai parašytus žodžius. Parašyk juos be klaidų.

1. Ruggpūčio naktį danguje aiškiai matyti Gryžulo Ratai. 2. Retas išdrysdavo pasipriešinti karaliaus valiai. 3. Grežinio vanduo turi geležies prieskonį. 4. Visas skolas reikia gražinti laiku ir su kaupu. 5. Katė žaisdama sudraskė naujas mano šlepetes. 6. Kapitonas masliai žvelgė į horizontą. 7. Naujas, gražus megztukas po skalbimo išbluko ir ištyso. 8. Vyras rijtingu žingsniu nuskubėjo į policijos nuovadą. 9. Davei garbės žodį – privalai tesėti. 10. Ekologiškos daržovės auginamos be cheminių trašų.

Gryžulo Ratai, išdrysdavo, grežinio, gražinti, sudraskė, masliai, ištyso, rijtingu, tesėti, trašų.

2. Įrašyk praleistas raides.

1. Kirsdami medžius atogrąžų miškuose žmonės naikina planetą. 2. Rašydamas kontrolinį darbą Danielius nuolat gręžiojosi į klasės draugus, klausinėjo ir trukdė jiems susikaupti. 3. Jau žiloje senovėje mąstytojai ieškojo atsakymų į klausimus apie žmogaus gyvenimo prasmę. 4. Mokytoja dėl įžūlios replikos nesutriko, nusišypsojo ir tęsė pasakojimą. 5. Lukas tingiai tįsojo lovoje ir skaitė knygą. 6. Kaimynas įsirežęs stūmė savo automobilį į kalniuką. 7. Havajų salose nuolat gresia ugnikalnio išsiveržimas. 8. Drąsuolis tik šyptelėjo, užsoko ant žirgo ir nušuoliavo kautis su slibinu. 9. Žiemą dauguma gėlių miega, todėl jų nereikia tręšti. 10. Kiekvienas žemėlapis turi savo mastelį.

3. Išbrauk netaisyklingai parašytą žodį.

Ištįsėlis – ištysėlis (aukštas, laibas žmogus)

Gražinti – gražinti (puošti)

Gražinti – gražinti (skolą)

Mąstis – Mastis (ežero pavadinimas)

Masalas – mąsalas (žuvų, žvėrių viliojimo priemonė, jaukas)

Ražiena – ražiena (nupjauta žolė)

Brązginti – brazginti (barškinti, tarškinti)

Dreskia – drėskia (drasko, drėskė)

Gryžtelėti – grįžtelėti (nikstelėti koją)

Grąžo – gražo (verkdama, raudodama rankas sukioja, laužo)

4. Įrašyk praleistą balsę q arba a. Rodykle nurodyk tinkamą teiginį.

15. Nosinių balsių rašyba žodžių šaknyje (įvairios taisyklės)

1. Įrašyk praleistas raides.

1. Nudužo mano puoduko **ą**selė. 2. Muziejuje labiausiai sudomino senovinė molinė dvi**ą**sė puodyne. 3. Tą dieną, kai gimė sūnus, tėvas kieme pasodino **ą**žuoliuką. 4. Švento **ą**žuolyno paūksmėje vaidilutės saugojo aukuro ugnį. 5. Besaikis žiūrėjimas į kompiuterio ekraną labai kenkia akių l**ę**šiuokams. 6. Sveikos mitybos specialistai rekomenduoja valgyti l**ę**šių sriubą. 7. Močiutė v**ą**šeliu nunėrė nuostabią lininę staltiesę. 8. Suklypusiame prieangyje į sieną buvo įkaltas v**ą**šas drabužiams kabinti. 9. Aiškiai matėsi, kad naktį **ž**ąsidėje svečiuotasi lapės. 10. Nuostabiausias kalėdinių mamos pietų patiekalas buvo **ž**ąsienos kepsnys.

2. Prisimink, kada šaknyje rašoma nosinė raidė, ir surašyk žodžius į lentelę.

Galąstuvus, gęsta, drąsuolė, ąžuolinis, siųstuvus, patręštas, žąselė, šąlu, kąsnis, graža.

q, ę, į, ū kaitaliojasi su an, en, in, un	q, ę, į kaitaliojasi tarpusavyje	įsidėmėtina rašyba	Nosinė balsė rašoma tik esamajame laike
galąstuvus	drąsuolė	ąžuolinis	gęsta
siųstuvus	patręštas	žąselė	šąlu
kąsnis	graža		

3. Rask ir pabrauk klaidas. Žodžius, kuriuose radai klaidų, parašyk taisyklingai.

Išgaląstas, bręstantis, išgr**į**sti, nuoga**ą**stauti, atsik**ą**sti, ke**ę**kite, la**ą**stelė, paž**y**stamas, r**ą**stai, išsi**ų**s, ne**į**lys, skl**ą**stis, skęstantis, ma**ą**stytojas, **ą**silas, paž**ą**stis, t**į**ščioti, įgr**y**sta, **ą**sotėlis, gr**y**žo, spr**ę**ndžia.

Išgrįsti, kęskite, laštelė, pažįstamas, neįlis, mąstytojas, asilas, pažastis, grįžo, sprendžia.

4. Paaškind paryškintų raidžių rašybą.

Neg**ą**sdink – šaknyje **q** kaitaliojasi su **an** (*išsigando*)

M**į**slė – šaknyje **q, ę, į** kaitaliojasi tarpusavyje (*mąslus*)

B**ą**la – nosinė raidė rašoma tik esamajame laike

Be**ą**sis – įsidėmėtina rašyba

Ž**ą**stikaulis – įsidėmėtina rašyba

Pašv**ę**sk – šaknyje **ę** kaitaliojasi su **en** (*šventė*)

T**ą**sus – šaknyje **q, ę, į** kaitaliojasi tarpusavyje (*tęsti, tįsti*)

Dr**ę**skia – šaknyje atsiranda **ę** (*drėskė*)

Ma**ą**žta – nosinė raidė rašoma tik esamajame laike

Gr**ę**sia – šaknyje atsiranda **ę** (*grėsė*)

1. Rask ir pabrauk tikrinius daiktavardžius. Parašyk juos taisyklingai.

Ruduo, antanas, pavasarėlis, lietuviai, maironis, angelas, dievai, marsas, paukščių takas, europinis, vidurinė azija, baltijos jūra, paryžietė, latvių kalba, pietūs, lietuvos bankas, kuršių marios, žvaigždė, respublikinis, žmonija, kaukazas, laumė, kaunietis, arktis.

Antanas, Maironis, Marsas, Paukščių Takas, Vidurinė Azija, Baltijos jūra, Lietuvos bankas, Kuršių marios, Kaukazas, Arktis.

2. Kur reikia, padėk kabutes.

Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka
Kino teatras „Romuva“
Lietuvos švietimo ir mokslo ministerija
Berniukų choras „Ažuoliukas“
Lietuvos dailininkų sąjunga
Kauno „Žalgirio“ klubas
Kauno Jono Jablonskio gimnazija
Kauno „Saulės“ gimnazija

Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus
Saldainiai „Raudonoji aguona“
Parduotuvė „Šilas“
Lietuvos Respublikos Seimas
Laisvalaikio ir pramogų centras „Akropolis“
UAB „Buitinė technika“
Telefonas „Samsung“
Knyga „Nevykėlio dienoraštis“

3. Kurie daiktavardžiai yra tikriniai, kurie – bendriniai? Nurodyk rodykle.

4. Su kiekvienu žodžiu sugalvok sakinį ar žodžių junginį, kuriame tas žodis būtų bendrinis, ir sakinį, kuriame jis būtų tikrinis (linksnį galima keisti). Sakinius parašyk.

Šilas (Ošia šilas. Atidarė parduotuvę „Šilas“.)

Saulė (Patekėjo saulė. Mergaitės vardas Saulė. Žemė – Saulės galaktikos planeta.)

Kregždutė (Skraido kregždutė. Mėgstu saldinius „Kregždutė“.)

Eglė (Žaliuoja eglė. Pasakos veikėja Eglė – žalčių karalienė.)

Perkūnas (Trankosi perkūnas. Vyriausiasis baltų mitologijos dievas – Perkūnas.)

Rytai (Auštant nušvito rytai. Tolimieji Rytai – atšiaurus kraštas.)

Panemunė (Vaikai lakstė panemune. Vienas gražiausių Kauno rajonų – Panemunė.)

Aukštaičių kraštas (Man labai patiko keliauti po aukštaičių kraštą. Skaitau laikraštį „Aukštaičių kraštas“.)

Naujieji (Spaudžia naujieji batai. Laukiu Naujųjų metų.)

Didysis (Iš tolo matyti didysis bokštas. Lietuvą valdė kunigaikštis Vytautas Didysis.)

Pastaba. Galimi įvairūs atsakymų variantai.

1. Surašyk būdvardžius į lentelę.

Lėčiausias, lieknas, aukštesnė, sudėtingas, paprasčiausias, kantri, minkščiausia, gilesnis, puikesni, tolimesnės.

Nelyginamasis laipsnis	Aukštesnysis laipsnis	Aukščiausiasis laipsnis
lieknas	aukštesnė	lėčiausias
sudėtingas	gilesnis	paprasčiausias
kantri	puikesni	minkščiausia
	tolimesnės	

2. Parašyk aukštesniojo ir aukščiausiojo laipsnio būdvardžius.

Gražus, gražesnis, gražiausias.

Mielas, mielesnis, mieliausias.

Protingas, protingesnis, protingiausias.

Išmani, išmanesnė, išmaniausia.

Žalia, žaliesnė, žaliausia.

Kūrybinga, kūrybingesnė, kūrybingiausia.

Tylūs, tylesni, tyliausi.

Margi, margesni, margiausi.

Įdomios, įdomesnės, įdomiausios.

Skaisčios, skaistesnės, skaisčiausios.

3. Įrašyk praleistas raides.

1. Akys už pilvą **ėdresnės**, už rankas **gobšesnės**. 2. Alkanam ir sausa duona už medų **skanesnė**.
3. Ašarų vanduo už jūrų vandenį **sūresnis**, motinos ašaros už akmenį **sunkesnės**. 4. Bjauriausi darbai tamsiausią naktį mėgsta. 5. Būk kuklus su senesniu, mandagus su jaunesniu – ir priešai tave pagirs.
6. Blogai, kai Dievas supyksta, bet **blogiausia**, kai sąžinė išnyksta.

4. Rask ir pabrauk klaidas. Žodžius, kuriuose radai klaidų, parašyk taisyklingai.

Tankiausias miškas, siauresnis kelias, griežč**eu**sia mokytoja, eik**lia**snis žirgas, gardžiausia sriuba, stač**eu**sias kalnas, švies**ia**sni plaukai, aštr**ia**usias peilis, balč**ia**usia pūga, alkan**ia**snė mergaitė, sunk**ia**usi darbai, ankš**č**iausias rytas, karš**č**iausia vieta, draugiš**kie** klasė, žiaur**ia**sni žmonės, dar**p**ščiausias sargas, smals**ia**usi mokiniai, tol**ia**snė eiga.

Griežčiausia, eiklesnis, stačiausias, šviesesni, alkanesnė, anksčiausias, draugiškiausia, žiauresni, darbščiausias, tolesnė.

1. Įrašyk vyriškosios giminės įvardžiuotinių būdvardžių vienaskaitos ir daugiskaitos linksnių galūnes.

Vienaskaita

V. kas? gerasis brolis
 K. ko? gerojo brolio
 N. kam? gerajam broliui
 G. ką? gerąjį brolį
 Įn. kuo? geruoju broliu
 Vt. kur? gerajame brolyje
 Š. ! gerasis broli

Daugiskaita

V. kas? gerieji broliai
 K. ko? gerųjų brolių
 N. kam? geriesiems broliams
 G. ką? geruosius brolius
 Įn. kuo? geraisiais broliais
 Vt. kur? geruosiuose broliuose
 Š. ! gerieji broliai

2. Įrašyk moteriškosios giminės įvardžiuotinių būdvardžių vienaskaitos ir daugiskaitos linksnių galūnes.

Vienaskaita

V. kas? margoji juosta
 K. ko? margosios juostos
 N. kam? margajai juostai
 G. ką? margąją juostą
 Įn. kuo? margąja juosta
 Vt. kur? margojoje juostoje
 Š. ! margoji juosta

Daugiskaita

V. kas? margosios juostos
 K. ko? margųjų juostų
 N. kam? margosioms juostoms
 G. ką? margąsias juostas
 Įn. kuo? margosiomis juostomis
 Vt. kur? margosiose juostose
 Š. ! margosios juostos

3. Įrašyk įvardžiuotiniuose būdvardžiuose praleistas balses.

1. Visada su meile prisimenu savo senąją mokytoją. 2. Vakarop keliautojai priėjo didįjį tarpeklį. 3. Lietuvos miškuose beveik nebeliko paprastųjų lūšių. 4. Iš šiltųjų kraštų jau sugrįžo gandrai. 5. Pamojo mergelė jaunajam berneliui balta rankele. 6. Mergaitė visiems gyrėsi naująja rankine. 7. Karališkajai gulbei žiemoti Lietuvoje yra per šalta. 8. Visada su šypsena prisimenu linksmąsias vaikystės drauges. 9. Varžybos vyko didžiąjame stadione. 10. Sode mama augina ankstyvąsias braškes.

4. Pabrauk įvardžiuotinių būdvardžių rašybos klaidas. Žodžius, kuriuose yra klaidų, parašyk taisyklingai.

Giliajame ežere, sraunųjį upelį, tolimajame žvaigždyne, didįjį karžygį, vikriąjam paaugliui, tikrąją meilę, išmintingajam mokslininkui, puošniąją skrybėlę, vyresniąja seserimi, tankiajame krūme, šviesiąja suknele, vėlyvųjų aviečių, miškingąsias vietas, sunkiųjų darbų, meilųjį kačiuką, gimtąją kalbą, pilkąją pelėda, baltąsias meškas, juodąją skraiste.

Giliajame, didįjį, vikriąjam, puošniąją, šviesiąja, sunkiųjų, meilųjį, gimtąją, baltąsias, juodąją.

19. Daiktavardžių ir būdvardžių linksniavimo ir rašybos modeliai: *mielas mokytojas, ilgiausias kelias, aukštesnis medis*

1. Įrašyk linksnių galūnes.

Vienaskaita

V. kas? mielas mokytojas
K. ko? mielo mokytojo
N. kam? mielam mokytojui
G. ką? mielą mokytoją
Įn. kuo? mielu mokytoju
Vt. kur? mielame mokytojuje
Š. ! mielas mokytojau

Daugiskaita

V. kas? mieli mokytojai
K. ko? mielių mokytojų
N. kam? mieliems mokytojams
G. ką? mielus mokytojus
Įn. kuo? mielais mokytojais
Vt. kur? mieluose mokytojuose
Š. ! mieli mokytojai

2. Įrašyk linksnių galūnes.

Vienaskaita

V. kas? ilgiausias kelias
K. ko? ilgiausio kelio
N. kam? ilgiausiam keliui
G. ką? ilgiausią kelią
Įn. kuo? ilgiausiu keliu
Vt. kur? ilgiausiame kelyje
Š. ! ilgiausias kely

Daugiskaita

V. kas? ilgiausi keliai
K. ko? ilgiausių kelių
N. kam? ilgiausiems keliams
G. ką? ilgiausius kelius
Įn. kuo? ilgiausiais keliais
Vt. kur? ilgiausiuose keliuose
Š. ! ilgiausi keliai

3. Įrašyk linksnių galūnes.

Vienaskaita

V. kas? aukštesnis medis
K. ko? aukštesnio medžio
N. kam? aukštesniam medžiui
G. ką? aukštesnį medį
Įn. kuo? aukštesniu medžiu
Vt. kur? aukštesniame medyje
Š. ! aukštesnis medi

Daugiskaita

V. kas? aukštesni medžiai
K. ko? aukštesnių medžių
N. kam? aukštesniems medžiams
G. ką? aukštesnius medžius
Įn. kuo? aukštesniais medžiais
Vt. kur? aukštesniuose medžiuose
Š. ! aukštesni medžiai

4. Parašyk šiuos žodžių junginius nurodytu linksniu.

Uolus lankytojas

Vns. viet. uoliame lankytojuje
Dgs. įnag. uoliais lankytojais
Dgs. viet. uoliuose lankytojuose

Gražesnis žodis

Vns. naud. gražesniame žodžiui
Vns. viet. gražesniame žodyje
Dgs. įnag. gražesniais žodžiais

Linksmiausias svečias

Vns. naud. linksmiausiam svečiui
Vns. gal. linksmiausią svečią
Vns. viet. linksmiausiam svetyje
Dgs. įnag. linksmiausiais svečiais

20. Daiktavardžių ir būdvardžių linksniavimo ir rašybos modeliai: *tvarkingas mokinys, šviežias vaisius, drąsus sūnus*

1. Įrašyk linksnių galūnes.

Vienaskaita

V. kas? tvarkingas mokinys
K. ko? tvarkingo mokinio
N. kam? tvarkingam mokiniui
G. ką? tvarkingą mokinį
Įn. kuo? tvarkingu mokiniu
Vt. kur? tvarkingame mokinyje
Š. ! tvarkingas mokiny

Daugiskaita

V. kas? tvarkingi mokiniai
K. ko? tvarkingų mokinių
N. kam? tvarkingiems mokiniams
G. ką? tvarkingus mokinius
Įn. kuo? tvarkingais mokiniais
Vt. kur? tvarkinguose mokiniuose
Š. ! tvarkingi mokiniai

2. Įrašyk linksnių galūnes.

Vienaskaita

V. kas? šviežias vaisius
K. ko? šviežio vaisiaus
N. kam? šviežiam vaisiui
G. ką? šviežią vaisių
Įn. kuo? šviežiu vaisiumi
Vt. kur? šviežiame vaisiuje
Š. ! šviežias vaisiau

Daugiskaita

V. kas? švieži vaisiai
K. ko? šviežių vaisių
N. kam? šviežiems vaisiams
G. ką? šviežius vaisius
Įn. kuo? šviežiais vaisiais
Vt. kur? šviežiuose vaisiuose
Š. ! švieži vaisiai

3. Įrašyk linksnių galūnes.

Vienaskaita

V. kas? drąsus sūnus
K. ko? drąsaus sūnaus
N. kam? drąšiam sūnui
G. ką? drąsų sūnų
Įn. kuo? drąsiu sūnumi
Vt. kur? drąsiame sūnuje
Š. ! drąsus sūnau

Daugiskaita

V. kas? drąsūs sūnūs
K. ko? drąsių sūnų
N. kam? drąsiems sūnums
G. ką? drąsius sūnus
Įn. kuo? drąsiais sūnumis
Vt. kur? drąsiuose sūnuose
Š. ! drąsūs sūnūs

4. Parašyk šiuos žodžių junginius nurodytu linksniu.

Kilnus šaulys

Vns. kilm. kilnaus šaulio
Vns. šauksm. kilnus šaulį
Dgs. kilm. kilnių šaulių

Didelis turgus

Vns. kilm. didelio turgaus
Vns. naud. dideliam turgui
Dgs. viet. dideliuose turguose
Dgs. šauksm. dideli turgūs

Nagingas stalius

Vns. gal. nagingą stalių
Vns. šauksm. nagingas staliu
Dgs. įnag. nagingais staliais

21. Daiktavardžių ir būdvardžių linksniavimo ir rašybos modeliai: *žalia vyšnia, graži marti, didelė eglė*

1. Įrašyk linksnių galūnes.

Vienaskaita

V. kas? žalia vyšnia
K. ko? žalios vyšnios
N. kam? žaliai vyšniai
G. ką? žalią vyšnią
Įn. kuo? žalia vyšnia
Vt. kur? žalioje vyšnioje
Š. ! žalia vyšnia

Daugiskaita

V. kas? žalios vyšnios
K. ko? žalių vyšnių
N. kam? žalioms vyšnioms
G. ką? žalias vyšnias
Įn. kuo? žaliomis vyšniomis
Vt. kur? žaliose vyšniose
Š. ! žalios vyšnios

2. Įrašyk linksnių galūnes.

Vienaskaita

V. kas? graži marti
K. ko? gražios marčios
N. kam? gražiai marčiai
G. ką? gražią marčią
Įn. kuo? gražia marčia
Vt. kur? gražioje marčioje
Š. ! graži marčia / marti

Daugiskaita

V. kas? gražios marčios
K. ko? gražių marčių
N. kam? gražioms marčioms
G. ką? gražias marčias
Įn. kuo? gražiomis marčiomis
Vt. kur? gražiose marčiose
Š. ! gražios marčios

3. Įrašyk linksnių galūnes.

Vienaskaita

V. kas? didelė eglė
K. ko? didelės eglės
N. kam? didelei eglei
G. ką? didelę eglę
Įn. kuo? didelė eglė
Vt. kur? didelėje eglėje
Š. ! didelė eglė

Daugiskaita

V. kas? didelės eglės
K. ko? didelių eglių
N. kam? didelėms eglėms
G. ką? didelės eglės
Įn. kuo? didelėmis eglėmis
Vt. kur? didelėse eglėse
Š. ! didelės eglės

4. Parašyk šiuos žodžių junginius nurodytu linksniu.

Tankiausia giria

Vns. naud. tankiausiai giriai
Vns. gal. tankiausių girią
Dgs. gal. tankiausias girias

Mažutė varlė

Vns. naud. mažutei varlei
Vns. gal. mažutę varlę
Vns. įnag. mažute varle
Dgs. gal. mažutes varles

Mandagi pati

Vns. gal. mandagią pačią
Vns. įnag. mandagia pačia
Dgs. gal. mandagias pačias

22. Daiktavardžių ir būdvardžių linksniavimo ir rašybos modeliai: *vyresnė duktė, mažiausia sesuo, aukštesnioji pušis*

1. Įrašyk linksnių galūnes.

Vienaskaita

V. kas? vyresnė duktė
K. ko? vyresnės dukters
N. kam? vyresnei dukteriai
G. ką? vyresnę dukterį
Įn. kuo? vyresne dukterimi / dukteria
Vt. kur? vyresnėje dukteryje
Š. ! vyresne dukterie

Daugiskaita

V. kas? vyresnės dukterys
K. ko? vyresnių dukterų
N. kam? vyresnėms dukterims
G. ką? vyresnes dukteris
Įn. kuo? vyresnėmis dukterimis
Vt. kur? vyresnėse dukteryse
Š. ! vyresnės dukterys

2. Įrašyk linksnių galūnes.

Vienaskaita

V. kas? mažiausia sesuo
K. ko? mažiausios sesers
N. kam? mažiausiai seseriai
G. ką? mažiausią seserį
Įn. kuo? mažiausia seserimi / seseria
Vt. kur? mažiausioje seseryje
Š. ! mažiausia seserie

Daugiskaita

V. kas? mažiausios seserys
K. ko? mažiausių seserų
N. kam? mažiausioms seserims
G. ką? mažiausias seseris
Įn. kuo? mažiausiomis seserimis
Vt. kur? mažiausiose seseryse
Š. ! mažiausios seserys

3. Įrašyk linksnių galūnes.

Vienaskaita

V. kas? aukštesnioji pušis
K. ko? aukštesniosios pušies
N. kam? aukštesniajai pušiai
G. ką? aukštesniąją pušį
Įn. kuo? aukštesniaja pušimi
Vt. kur? aukštesniojoje pušyje
Š. ! aukštesnioji pušie

Daugiskaita

V. kas? aukštesniosios pušys
K. ko? aukštesniųjų pušų
N. kam? aukštesniosioms pušims
G. ką? aukštesniąsias pušis
Įn. kuo? aukštesniosiomis pušimis
Vt. kur? aukštesniosiose pušyse
Š. ! aukštesniosios pušys

4. Parašyk šiuos žodžių junginius nurodytu linksniu.

Jaunesnė moteris

Vns. naud. jaunesnei moteriai
Vns. šauksm. jaunesne moterie
Dgs. viet. jaunesnėse moteryse

Šviesesnioji viltis

Vns. gal. šviesesniąją viltį
Vns. įnag. šviesesnįją viltimi
Dgs. kilm. šviesesniųjų vilčių
Dgs. gal. šviesesniąsias viltis

Aukščiausia obelis

Vns. naud. aukščiausiai obeliai
Vns. viet. aukščiausioje obelyje
Vns. šauksm. aukščiausia obelie

23. Daiktavardžių ir būdvardžių linksniavimo ir rašybos modeliai: *sraunusis vanduo, didysis žvėris, gerasis žmogus*

1. Įrašyk linksnių galūnes.

Vienaskaita

V. kas? sraunusis vanduo
K. ko? srauniojo vandens
N. kam? srauniam vandeniui
G. ką? sraunųjį vandenį
Įn. kuo? srauniuoju vandeniu
Vt. kur? srauniamame vandenyje
Š. ! sraunusis vandenie

Daugiskaita

V. kas? sraunieji vandenys
K. ko? srauniųjų vandenų
N. kam? srauniesiems vandenims
G. ką? sraunuosius vandenis
Įn. kuo? srauniaisiais vandenimis
Vt. kur? sraunuosiuose vandenyse
Š. ! sraunieji vandenys

2. Įrašyk linksnių galūnes.

Vienaskaita

V. kas? didysis žvėris
K. ko? didžiojo žvėries
N. kam? didžiam žvėriui
G. ką? didįjį žvėrį
Įn. kuo? didžiuoju žvėrimi
Vt. kur? didžiamame žvėryje
Š. ! didysis žvėrie

Daugiskaita

V. kas? didieji žvėrys
K. ko? didžiųjų žvėrių
N. kam? didiesiems žvėrimis
G. ką? didžiuosius žvėris
Įn. kuo? didžiaisiais žvėrimis
Vt. kur? didžiuosiuose žvėryse
Š. ! didieji žvėrys

2. Įrašyk linksnių galūnes.

Vienaskaita

V. kas? gerasis žmogus
K. ko? gerojo žmogaus
N. kam? gerajam žmogui
G. ką? gerąjį žmogų
Įn. kuo? geruoju žmogumi
Vt. kur? gerajame žmoguje
Š. ! gerasis žmogau

Daugiskaita

V. kas? gerieji žmonės
K. ko? gerųjų žmonių
N. kam? geriesiems žmonėms
G. ką? geruosius žmones
Įn. kuo? geraisiais žmonėmis
Vt. kur? geruosiuose žmonėse
Š. ! gerieji žmonės

4. Parašyk šiuos žodžių junginius nurodytu linksniu.

Sunkusis akmuo

Vns. gal. sunkųjį akmenį
Dgs. įnag. sunkiaisiais akmenimis
Dgs. viet. sunkiuosiuose akmenyse

Ištikimasis šuo

Vns. naud. ištikimajam šuniui
Vns. viet. ištikimajame šunyje
Vns. šauksm. ištikimasis šunie
Dgs. kilm. ištikimųjų šunų

Vikrusis vagis

Vns. naud. vikriajam vagiui
Vns. gal. vikrųjį vagį
Vns. viet. vikriajame vagyje

24. Kurso kartojimas 25

1 (6.1), 2 (4.3), 3 (2.4), 4 (1.2)

25. Kurso kartojimas

1 (7.4), 2 (8.3), 3 (10.2), 4 (13.2)

26. Kurso kartojimas

1 (14.2), 2 (15.1), 3 (17.3), 4 (18.3)